

V DETROITU JE SINOČI ZAVLADAL ZACASEN MIR

SPOR ZARADI PLAČ, KI BI
UTEGNIL IMETI USODEPOLNE
POSLEDICE, JE BIL URAVNAN

Izvedenci so mnenja, da je včerajšnja uravnavna uglasila pot k urejenim razmeram v avtni industriji. — Navzlic temu bodo pa izdelovalci orodja najbrž zastavkali, ker družbe nočejo ugoditi njihovim zahtevam. — Izjava organizatorja Collinsa.

DETROIT, Mich., 9. aprila. — Stavka pri Motor Products Corporation je uravnana. Najprej je bilo zastavkalo tisoč delavcev, pozneje je pa vodstvo poslalo nadaljnjih tritisoč delavcev na cesto in zaprlo tovarno.

Po mnenju nekaterih je ta uravnavna velikega pomena. Zamajala bo socialni red v vsej avtni industriji.

Stavkarji so se zadovoljili s predlogom, naj jim bo plača zvišana za deset odstotkov. Jutri dopoldne se bodo zopet podali na delo.

Organizator in tukajšnji zastopnik American Federation of Labor, je sklical včeraj provizorično zborovanje, ki se ga je udeležilo 500 štrajkarjev in pri tej priliki je bilo sklenjeno, da se delavci vrnejo na delo.

Collins je izjavil, da je to ena najbolj pomembnih zmag organiziranega delavstva. Kompanija je brez posebnega obotavljanja privolila v zvišanje plač in obljubila vpoštovati starostne pravice delavcev.

Glavni vzrok stavke je bil, ker je kompanija odpuštila od lažjih del večje število starih delavcev ter najela namesto njih ženske, katerim je plačevala znatno nižje plače.

Stavka pri Motor Products Corporation je bila ena najvažnejših, kar se jih je pojavilo v zadnjem času. Od produkcije te družbe so odvisna skoro vsa druga avtomobilska podjetja.

Sprva je igral vlogo posredovalca dr. L. Wolman, predsednik razsodiščne komisije. Ker so mu pa delavci očitali, da je preveč pristranski, je zapustil dvorano ter poveril težavno nalogo Edwardu F. McGradyju, zastopniku NRA.

Jutri se bo vrnilo na delo 18,000 delavcev Hudson Motor Company, ki so morali počivati vsled stavke pri Motor Products Corporation.

Strokovna organizacija, ki je znana pod imenom "Mechanics Educational Society", je odredila, naj v četrtek zastavka 18,000 izdelovalcev orodja. Zahtevajo dvajset odstotno zvišanje plač in 36 urni delovni teden.

Danes je zastavkalo več sto delavcev Detroit Michigan Stove Company. Pred tovarno so se danes završili ostri spopadi med piketi in stavkarji.

V Wisconsinu stavka še vedno 4600 mož Nash Automobil Company.

Stavke pa niso le v avtomobilski industriji, pač pa prihajajo tozadevna poročila tudi iz Pennsylvanije, Alabame in raznih držav Nove Anglije.

Pennsylvanski governor Pinchot je pred kratkim imenoval posebno komisijo, ki naj bi preiskala delavnost pomožnih šerifov v stavkarskem okrožju.

Ko so se člani te komisije peljali na posel, je bilo oddanih na njihov avtomobil več strelav. K sreči ni bil nihče zadet.

V Alabami še vedno počiva petnajst tisoč premožnejših, ker so izposlovale kompanije ustavno povelje proti NRA. Kot znano, je NRA zahtevala, naj kompanija zviša delavcem plače za deset odstotkov.

V Hartford, Conn., stavkajo uslužbenci tovarn za zrakoplove, dočim je v Norwalk, Conn., štrajk v tovarnah za gumij.

V Haverhills, Mass., so že precej časa stavkali delavci v tovarnah za čevlje. Včeraj jim je vodstvo zvišalo plače, in danes se bodo vrnili na delo.

"Demokracija se je izjalovila!" — Stimson

COUGHLIN JE
NAVDUŠEN ZA
DOLOČBE NRA

Župnik Coughlin bo prenehal s svojimi govori po radio. — Še enkrat bo nastopil proti Wall Streetu.

Detroit, Mich., 9. aprila. — Župnik Charles E. Coughlin, ki se zelo zavzema za Rooseveltovo politiko, je pogosto nastopal kot govornik na radio. Prihodnjo nedeljo pa bo najbrž dal temu slovo. Ako bo sploh prenehal s svojimi nedeljskimi govori, ki so mu prinesli med katoličani in drugoverci mnogo prijateljev, še ni določeno, toda zaradi pomanjkanja denarja bo saj za nekaj časa prisiljen opustiti svoje govore.

Ves njegov govor zadnje nedelje je bil posvečen "Avgijevega hlevu na Wall St." in "elegantnim gangsterjem". Popolnoma se je zavzel za Fletcher-Rayburnovo predlogo o borzi, o kateri bo v kratkem začel kongres razpravljati.

Prihodnjo nedeljo bo župnik Coughlin imel govor o predsedniku Rooseveltu in o njegovem načrtu za izboljšanje gospodarskega položaja. Poleg njega bosta govorila tudi državni pravniški kongresnega preiskovalnega odbora Ferdinand Pecora in bivši načelnik predsedniškega "možganskega trusta", profesor Raymond Moley.

V svojem nedeljskem govoru je rekel Coughlin, da je Rooseveltov "new deal" obenem "Kristusov deal". V svojem govoru je tudi rekel, da bo kdo drugi stopil na njegovo mesto, ki bo govoril v istem smislu, ako njemu ne bo več mogoče.

Coughlin je rekel, da je borza na Wall St. potrebno zlo, da pa je mnogo nepoštenih prodajalcev raznih bondev, vsled česar je borza bolna in jo je treba ozdraviti samo z javnim ožigom.

Dalje je rekel Coughlin, da se je vedno zavzemal za NRA, ter je priporočal administratorju generalu Johnsonu, da njegove nasvete v govorih izpremeni v dejstva. Napadel je mnoge industrijalce, ki so podpisali NRA pravilnik, toda se ga ne drže, medtem ko ga "nek znani industrijalec" v Detroitu ni podpisal, toda ga vestneje izpolnjuje kot mnogi drugi, ki so ga podpisali.

WASHINGTON, D. C., 9. aprila. — Zvezni senator Robert F. Wagner, je vložil predlogo, ki naj bi prepovedala kompanijske unije. Včeraj je objavil pismo, ki mu ga je pisal industrijalni diktator Hugh S. Johnson. Johnson pravi, da ni za to, da bi se dajalo prednost katerikoli uniji. Kompanije naj imajo pravico ustanavljati kompanijske unije, nikakor pa ne smejo teh unij z denarjem podpirati oziroma jim predpisovati, kako naj poslujejo.

Wagner je mnenja, da je Johnson s svojim pismom odobril njegovo predlogo. Kapitalisti ji bodo sicer na vse kriplje nasprotovali, navzlic temu pa obstaja možnost, da bo sprejeta.

Demokratski voditelji v kongresu so mnenja, da bo predloga sprejeta le v slučaju, ako se bo predsednik Roosevelt v svojo vlogo zavzel zanjo.

George W. Young, predsednik čikaške trgovske zbornice, je označil Wagnerjevo predlogo kot najbolj nepošteno in najbolj neameriško, kar jih je bilo kdaj vloženi.

KRVAVE
VOLITVE
V CHICAGO

Kandidat je bil odveden in ustreljen. — Prestopil je v drugo demokratsko organizacijo.

Chicago, Ill., 9. aprila. — Medtem ko se je dosedanja volitvena kampanja za kontrolo demokratske stranke mesta Chicago vodila v znamenju govorov, so v nedeljo pričeli govoriti revolverji. Voditelja 20. volitvenega okraja, Joseph Tirento, so pred njegovim stanovanjem zgrabili neznan moški, ga potisnili v avtomobil, v katerem so mu poslali eno kroglo skozi glavo, drugo pa skozi srce in so ga nato odložili na nekem praznem stavbišču.

Volitve v mestno župništvo se vrše v torek. Do sedaj pa je poleg Tirentovega umora prišlo že do večkratnih spopadov, v katerih so nekateri tudi streljali.

Tirento je bil najbrž ustreljen, ker je napravil v demokratski stranki razkol s tem, da je prestopil iz starega konservativnega demokratskega tabora v mlajši, še le pred kratkim ustanovljeni demokratski tabor. S tem je pridobil vse volilce 20. volitvenega okraja, ki je večinoma naseljen z Italijani. V Chicagu pa je tudi pregovor, ki se je uresničil še skoraj pri vseh volitvah, namreč: kakor bo volil 20. okraj, bo volil ves Cook okraj.

NEMIRI V BELGIJI

Bruselj, Belgija, 9. aprila. — Ob priliki otvoritve doma narodnih modrosrajčnikov je prišlo do resnih spopadov s komunisti. En komunist je bil ubit.

Spopadi med socialisti v uniformah in komunisti so se razširili skoraj po celotnem mestu. V Bruslju je bilo ranjenih 10 komunistov in 15 nacionalistov. Nemiri so se vršili tudi po drugih mestih.

Nacionalisti so prešli svarilo, da bodo komunisti nad njimi načrtovali smrt svojega tovariša, vsled česar je policija odredila stroge odredbe.

troitu ni podpisal, toda ga vestneje izpolnjuje kot mnogi drugi, ki so ga podpisali.

NEMČIJA
BO PRIZNALA
MANČUKUO

Japon. železnica v Mančuku je naročila v Nemčiji raznega materiala za okoli milijon dolarjev.

Tokio, Japonska, 9. aprila. — Med južno mandžursko železnico, ki je last Japonske, in nemškimi industrijalci je bila sklenjena pogodba za veliko množico železniškega materiala. Za pogodbo sta se v Dairenu pogajala admiral Takuo Godo, kot ravnatelj železnice, in zastopnik nemške Thyssen tvrdke Haye.

Mandžurska železnica se je obvezala, da kupi železniškega materiala v znesku 3,000,000 do 4,000,000 jenov (\$915,000 do \$1,220,000).

Zastopnik neke ameriške tvrdke je jeseni obiskal Japonsko in Mandžurijo ter je stavil svojo ponudbo za isti material toda je slednjič prejela naročilo Nemčiji, ker je bila njena cena nižja. Amerikanece se je pogajal z admiralom Godo v Tokio.

Trgovski tajnik nemškega poslanstva v Tokio dr. K. Knoll, ki je sedaj dodeljen nemškemu konzulatu v Mukden, preiskuje trgovske razmere v Mandžuriji ter je stavil ponudbo, da bo Nemčija vsako leto kupila 1,500,000 ton soja fižola. Japonci pa bi v zameno kupili nemške stroje.

V odgovor so japonsko-mančukuo oblasti zahtevale, da se Nemčija zaveže, da tega fižola ne bo prodajala drugim državam, v kar pa nemški zastopnik ni hotel pritrditi, vsled česar so se pogajanja razbila.

Nemška trgovska ponudba je tudi namignila, da bi Hitler, ako bi bila pogodba sklenjena, priznal novo državo Mančukuo. Japonci vladar sicer želi, da bi Nemčija priznala novo državo, toda se boji, da bi trgovska pogodba v nadaljnjem razvoju države bila v napotje.

BOJNE LADJE ODPLUJEJO
NA VZHOD

San Pedro, Ca., 9. aprila. — Ameriško vzhodno brodogradje, ki šteje 101 ladjo, je dobilo povelje, da odpluje na mornariške manevre v Atlantiku. Brodogradje bo plulo skozi Panamski kanal.

HINDENBURG PEŠA

Berlin, Nemčija, 9. aprila. — Predsednik von Hindenburg, ki je zadnje čase skoro popolnoma izgubil izpred političnih oči, je zadnje tedne zelo opesal. Noge so mu priče otekat, kar je znamenje, da mu je kroženje krvi ovirano in da so oslabele srčne mišice.

Osebe, ki se nahajajo v njegovi bližini, pravijo, da se 86 let stari Hindenburg pritožuje nad svojo oslabelostjo in da se namerava s 1. majem naseliti na svojem posestvu v Neudecku. In z ozirom na to je rekel:

"Ne mislim, da se zopet kdaj vrnem v Berlin".

Kot pravijo njegovi prijatelji, je Hindenburg vedno mislil, da drži svoje mesto za kakega bodočega hohenzollernskega kralja ali cesarja in da je bil zelo užaljen, ko je kancelar Hitler izjavil, da se dan ni mogoče misliti, da bi se Hohenzollernci vrnili na prestol.

ZNAČILNA IZJAVA BIVŠEGA
DRŽAVNEGA TAJNIKA STIMSONA

Včeraj je govoril v Princeton, N. J., Henry L. Stimson, ki je bil za časa Hooverjeve administracije državni tajnik ter je načeloval ameriški mornariški razorožitveni konferenci v Londonu. — Vsa upanja, ki smo jih gojili po naši zmagi v svetovni vojni, — je rekel, — so se zvedenela.

BOLIVIJSKI
KADETI SO
SE SPUNTALI

120 upornikov je bilo ubitih. — Polastili so se vojaških barak. — Voditelji so bili ustreljeni.

Lima, Peru, 9. aprila. — Kot pravijo poročila iz Puno blizu bolivijske meje, so se v četrtek v La Paz uprli kadeti in ubitih je bilo 120 oseb in več sto ranjenih. Revolucija je bila zadušena. Več voditeljev vstaje je vojaško sodišče obsodilo na smrt in so bili takoj ustreljeni.

Navzlic strogi cenzuri so prišla poročila, da so se kadeti v četrtek zgodaj zjutraj vprli ter nepravilno napadli policijske stražnice in vojaški glavni stan. Dejanski boji so se pričeli ob 11 dopoldne, ko so karabinerji napadli upornike. General Lanza je posredoval in opoldne so se kadeti vdali. Voditelji vstaje so bili obsojeni na smrt in ob 3 popoldne ustreljeni.

Kot vzrok upora navajajo ponesrečenje kampanje v vojni za Gran Chaco, sovraštvi med političnimi strankami in splošna revščina.

Bolivijski prebivalci kažejo nezadovoljstvo zaradi neprestanih porazov bolivijske vojske. Tekom sedanjih vojn je bilo ubitih že več tisoč bolivijskih vojakov in Paragvajci so zavzeli nad 8000 kvadratnih milj ozemlja, odkar se je vojna začela. Posebno kamisija Lige narodov je skušala napraviti mir med obema državama, toda je morala svoje delo opustiti, ker nobena država ni hotela sprejeti posredovalnih pogojev komisije. Navzlic dvatletskemu premirju, ki se je pričelo o Božiču, so se boji zopet ponovili in se danaj nadaljujejo na 250 milj dolgi fronti.

Istanbul, Turčija, 9. aprila. — Ameriški poslanik Robert P. Skinner je naznanil, da bo prihodnje dni Samuel Insull poslan v Združene države. Skinner pravi, da bo v teku 48 ur odločeno, s katerim parnikom se bo odpeljal bivši čikaški milijonar v Ameriko.

Poslanik je sedaj vzel v pretres dvojno možno pot: s parnikom naravnost v New York, ali pa z vlakom do katkega francoskega pristanišča in od tam s parnikom v kako ameriško pristanišče. Poslanik je s turškimi oblastmi že uredil vse za Insullovo izročitev. Treh poslanikov tajnik Burton F. Berry bo Insulla spremljal v Ameriko.

Medtem ko poslanik Skinner zahtuje, da sedaj ne pričakuje več nikakih težkoč, pravijo Insullovi odvetniki, da še niso izigrali zadnje karte.

Pariz, Francija, 9. aprila. — Ameriška operna pevka Mary Garden dolži Insulla, da je ugonobil čikaško opero.

Zdi se mi, da zaničuje moje petje, — je rekla Mary Garden, — ker je bilo premoderno, kajti so vražje vse moderno. Čikaška Civic Opera Company ni bila samo najboljša ameriška operna družba, temveč najboljša na svetu, ko jo je prevzel Insull. Toda o glasbi ne razume ničesar. Bil je velik razdražljiv. Poznam veliko velikih umetnikov, ki so zaradi njega izgubili ves, ali pa vsaj del svojega premoženja.

Duca je bil ustreljen v Sinaji, ko je bil na potu od konference s kraljem Karolom proti železniški postaji, kjer ga je čakal Constantinescu in ga je v čakalnici ustrelil.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopolni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

POVIŠANJE PLAČ V JEKLAJSKI INDUSTRIJI

Lastniki velikih jeklarn so sklenili povišati svojim delavcem plače za deset odstotkov. Isto so sklenili tudi lastniki General Electric Company. Odredba se tiče približno 400,000 delavcev.

Povišanje je bilo absolutno potrebno, da si v nobenem razmerju z željami oziroma zahtevami delavcev.

V zadnjih letih so jeklarski baroni neprestano krčili plače, in to izboljšanje nikakor ne zadošča delavcu, da bi pošteno preživel sebe in svojo družino.

Ko so kompanije primaknile jeklarjem par centov, so podražile cene svojim izdelkom. In sicer tako podražile, da bodo imele precejšen dobiček navzlic 10 odstotnemu zvišanju mezd.

ŠE ENKRAT INSULL

Potovanje, ki ga je vprizoril čikaški bankir Samuel Insull v daljne dežele po morju in po kopnem, je zaenkrat končano.

Možak se je moral v svojo žalost in veliko presenečenje prepričati, da ima Stric Sam znatno daljšo roko nego je domneval.

V Istanbulu na Turškem ga je zadela usoda.

Turki, ki se nočejo zameriti Ameriki, so ga aretirali na majhnem grškem tovornem parniku in ga postavili pred turško sodišče.

Ko je sodnik ugotovil, da je taka sleparija, kot jo je zakrivil Insull v Chicagu, tudi na Turškem kazniva, so ga obdržali v zaporu, kjer bo toliko časa zaprt, dokler ga ne bo kakšen ameriški pooblaščenec spravil v Chicago.

Pogajanja glede izročitve se bodo seveda precej zavlekla.

Insullovo brat, ki ga je izročila Kanada Združenim državam, se nahaja pod jamščino v svobodi.

Dobro plačani advokatje bodo spravili svojo mašinerijo v tek, in potekli bodo meseci in meseci, predno bo Samuel Insull obsojen.

Če bo sploh obsojen, seveda.

Dopisi. Iz Jugoslavije.

Braddock, Pa.

Sava — grob splavarjev.

Čudno se vam bo zdelo, da se jaz oglašam, ker nisem pisal v Glas Naroda že več let. Kaj je bilo vzrok? Največ to, ker kaj do brega tudi pri nas ni bilo in tudi še zdaj ni. Depresija se zdaj razsa- ja in človeka skoro ob pamet pripravlja. Nekateri so si iz obupa vzeli življenje, ker niso imeli dela in denarja, da bi živeli, kakor spada človeku. Veliko jih je oslabe- lo od stradanja in so dobili bolezen in so morali umreti. Tako se je zgodilo tudi Johnu Franku, ki je po trimesčni bolezni na obistih preminul v Allegheny Co. bolni- nišnici. Star je bil 53 let. Rojen je bil v vasi Čelje, fara Prem na No- tranjskem. Tu zapuša dva brata, v starem kraju pa ženo, sina in dve hčeri. V Ameriki je bil 13 let. Bil je član društva št. 300 S. N. P. J. in je bil dolgoleten naroč- nik G. N. Dokler je dobro delal in služil denar, je skrbel za dom in družino in vse sproti poslat ženi. Ko je prišla kriza, je ostal brez denarja ter je moral stradati, ka- kor več drugih. To mu je prine- slo bolezen in smrt.

Kriza se še ni umaknila. Neka- teri delajo po 3 dni na teden, ne- kateri po 2 dni, veliko jih pa nič ne dela. Oni, ki malo delajo, živijo ob fizičnem in dušnem. Zdjaj so ta- ki časi v Ameriki kakor so bili v starem kraju pri revnih kmetih. Meso se je jedlo, ko se je Bog ro- dil in ko je od smrti vstal. Upaj- mo, da bo bolje, drugo leto. Tako upamo že štiri leta, in Bog ve, ko- liko časa bomo še. Posebnih do- brot, mislim, da ne bo več v Ame- riki. Med in mleko sta se sescila že zdavnaj. Kateri so mladi in čvrsti, se bodo že prerili naprej, mi stari pa bomo pa počasi pom- rli.

Naj zastuje za sedaj, bom pa drugi pot kaj več poročal.

Pozdravljam vse rojake in ro- jakinje po širni Ameriki, tebi Glas Naroda, pa želim boljšega uspe- ha v tekočem letu.

J. A. Gerni.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVI- CE IZ NASELBINE.

Nesrečo je imel v Barberton, O. Jos. Valencic s svojima dvema si- novoma, ko so se vsi trije peljali z avtom čez železniški tir. Sinova sta bila le lahko poškodovana, to- da oče je bil težje po bit in zdaj se zdravi doma.

V Milwaukee je smrt zopet gospodarila v dveh slovenskih hi- šah. Za pljučnico je umrl rojak Anton Erchul, star 51 let doma iz vasi Zagorice pri Dobrem polju na Dolenjskem. Zapuša ženo in več odraslih otrok. Pokojnik je bil stric Mrs. Kastello, soproge westali- škega policijskega šefa in zadnji izmed štirih bratov Erchulov, ki so bivali v Ameriki dolgo vrsto let ter se prvotno naselili v Ely, Minn. Družina je pred več leti prišla v Milwaukee. Na svojem domu je po daljšem bolehanju preminul rojak Anton Zmanec, star 57 let in doma iz Gornjega grada. Tudi on je bival v Ameriki dolgo let.

ROMAN
"PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največ- jim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zaloga ima

KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Poziv!

Izdajanje lista je v svozi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

ra požar res omejit. Nesreča je hotela, da je bila motorna briz- galna gasilske čete iz Bijeline, ka- kor tudi brizgalna gasilcev iz Br- čkega pokvarjena. Ročne brizgal- ne pa so bile za ta ogromni požar prešibke.

Požar divja na ozemlju, ki je večji ko kvadratni kilometer. Za- to je pogled na to ognjeno morje tako strašen. Avtobusi prevažajo iz gorčnih hiš rešeno pohištvo v druge dele trga, kjer zaenkrat še ni nevarnosti. Ali je kaj človeških žrtev, ni znano. Pač pa je nekoli- ko žensk in otrok v gučji poho- jenih.

DAVEK JE PLAČAL S SVOJO OBLEKO

Pariški davkarji so neprestano nadlegovali 70-letnega Parižana Louisa Deshouillieres. Moral bi plačati 200 frankov davka, živel pa je od skromnih dohodkov. Dav- karija mu je pošiljala opomin na opominom. Končno se je stari Louis teh opominov naveličal. Ne- kega dne se je prikazal v davčnem uradu, si naglo slegel vso zgornjo obleko in jo zagnal uradniku na mizo: "Tu imate, ker nimam de- nara. Vzemite in pustite me v mi- ru".

Preden je prišel uradnik k se- bi, je Deshouillieres že zginil. V lu- dem uradu se je plazil v spodnji obleki po pariških ulicah proti do- mu. Toda zalotili so ga podjetni fotografi in ga fotografirali. Ime Louisa Deshouillieres ga zapisano v knjigah francoskih financ go- tovo na častnem mestu.

ZANIMIVOSTI IZ TURČIJE

V novi moderni Turčiji imajo mnogo zanimivih novotarij. V anatolskem mestu Tarsu so mesar- ji podražili meso, pa so se uraču- nali, kajti prebivalstvo je začelo stavkati in že dober mesec nihče ne kupuje mesa, tako da so mesar- valstvo bolj spoštovalo in morda cene zopet znižati. Turška vlada je sklenila, da morajo eksekuto- ri nositi lepe uniforme, ker je pre- pričana, da jih bo potem prebi- valstvo bolj spoštovalo in morda tudi ubogalo. Eksekutorji bodo opravliali svoj posel v svetlošvih, krasnih vojaških blazah in jahal- nih hlačah, pestro okrašenih in narejenih po zadnji modi. Vlada misli, da se trdovratni zaostankar- ji ne bodo mogli upirati tako lepi uniformi in bodo z večjim vse- ljenjem plačevali davke kakor do- slej.

Prodajalec vode v Carigradu Tevabil je imel mlado ženo, ki je bila vedno preveč vitka. Njen mož je pristal na sklep svojih dveh pri- jateljev da bi prodal ženo. Kup- cijso so res sklenili in Tevabil je dobil za svojo suho ženo debel plašč. Kazalo je, da je zamenjava dobra, kajti mož je delal v novem plašču mnogo boljše kupčije ka- kor prej. Prijatelja sta pa kanalu spoznala, da sta sklenila slabo kupčijo, napadla sta Tevabila in mu prehodla vrat.

Od proglasitve republike se vla- da energično bori proti lesenim ograjam, ki naj bi zakrile mimo-

dočim lepoto haremskih žen. To- da vsi njeni proglasi in vse nje- ne prepovedi nič ne pomagajo, kajti Turkom, je menda več leže- če na lesenih mrežah, nego na ha- remu samem. Mestna uprava v Carigradu je odredila, naj polici- ja tudi proti volji lastnikov od- strani vse mreže in ograje. Tako se bodo turške žene zdaj lahko po- kazale v vsej svoji lepoti.

NAJVEČJI PODVODNI PRE- DOR NA SVETU

Te dni končujejo na Angleskem največje delo moderne tehnike. Meseca julija bo angleska kralje- va dvojica slovesno odprla pre- dor pod reko Mersey. Predor bo naravnost zvezel štiri angleske mesta, ki imajo vsega skupaj 114 milijona prebivalcev Liverpool in Bootle na isti stran reke, kjer je mesto Lancashire, ter mesti Bir- kenhead in Wallasey na cheshir- ski strani.

Tunel so začeli kopati decem- bra leta 1925. Dne 3. aprila 1928 so se prednji vrtni stroji srečali sredi rečne struge. Načrt je bil ta- ko dobro narejen, da niti za eno celo na nobeni strani niso prišli navzkriž. Posled je šlo delo glad- ko izpod rok: izvažali so gramo- z in širili predor. Okrog zunanje predorove stene so položili ovoj iz litega železa ter ga od znotraj in zunanji proti rji zavarovali s cemen- tom malto in betonom.

Po sredi predora so iz betona napravili vzorno cesto. Njene zgor- nje loke so zgradili s cementom ob straneh pa vdelali dva metra visoke črne steklene plošče. Po- tlehi so položili na betonsko podla- go plošče iz litega železa. Ta cesta ima štiri proge, ki jih loči drugo od druge gumijev trak.

Predor ima 4 vhode, na vsaki strani po dva. Dolg je od vhoda v Liverpoolu, do izhoda v Birken- headu 3.43 km. Vozna cesta v njem je 12 m široka. Ob vsaki strani pa je speljana še pošpot za delavce in nadzornike, tako da je vsa cesta 3.6 m široka, ves tunel pa 14 m ter je tako največji pod- vodni predor na svetu.

Ker bodo skozi predor vozili največ avtomobili, je bilo treba skrbeti za dobro prezračenje. Po dolgoletnih poskusih se jim je to- kopo posrečilo. Na vsaki strani reke so napravili 3 ventilatorje, ki potiskajo sveži zrak v predor in sesajo iz njega slabi zrak. Vseh šest ventilacij pa avtomatično o- pravljaja ena sama kontrolna cel- lica, kjer nadzornik lahko takoj vi- di, koliko ogljikovega oksida je v kakem delu predora, kako se vi- di, koliko vozil je v predoru in kako delujejo sesalke.

V naslednjem podajamo nekaj zanimivih podatkov o tem orja- škem predoru. Stroški vsega dela brez obresti so znašali 7,077,800 funtov, h katerim je vlada prispe- vala 2,500,000 funtov. Drugi zne- sek je bil vzet na posodo in se bo obrestoval več let z donosom ces- nin in prometa po predoru, nekaj pa bodo v davkih plačevali dav- koplačevalci v Liverpoolu in Bir- kenheadu.

Najnižja točka tunela leži 51 me- trov pod gladino reke. Nad pre- dorom je najprej 6 metrov na de- belo skalo, potem 1½ do 3 metre gruča, nad njim pa ilovica. Ko so vrtni predor, so izvozili 1 mi- lijon 200,000 ton gramoza. Delalo je 1700 delavcev.

Peter Zgaga

V farmerjevi družini so prič- kovali vselega dogodka. Farmer je bil najel babico in še dve žen- ski, da sta kuhali služinčadi in stregli otročnice.

On ni imel časa. Veliko njivo je bilo treba pognojiti. Ko je naložil prvi voz gnoja in fural mimo hiše, je stopila babi- ca na prag ter mu rekla vsa ve- sela:

— Čestitam vam, fant je.

— Hvala Bogu — je odvrnil in odpeljal na njivo.

Vrnil se je naložil drugi voz gnoja in ko je dospel do hiše, ga je zopet pozdravila babica na pra- gu:

— Čestitam. Se enega fanta ste dobili.

Farmer je nekaj zamrmral v brado in zapeljal na njivo.

Naložil je tretji voz gnoja. Tu- di topot ga je čakala na pragu ba- bica rekoč: — Čestitam vam. Se enega fanta ste dobili. Trojčki so.

Farmer je pljunil predse in za- mrmral:

— No, sedaj je pa čas, da zasta- pan.

Vrgel je vile v stran, izpregel ko- nja in odšel v hišo.

Večerje je bilo samo za tri, pa se je še četrti povabil. In tek je imel četrti, da je bilo groza.

Gospodinja ga je strahoma gla- dala, ko si je vrhal krožnik za krožnikom.

Slednjči ji je bilo odveč. V na- menu, da prihrani nekaj večerje družini, je rekla lakomnemu go- stu:

— Če jaz preveč jem, imam po- noči jako hude sanje.

Gost je pa odvrnil: — Tudi jaz, tudi jaz, toda hvala Bogu, da v sa- nje nič ne verjamem.

— Sedaj pa že vem, — da me nimaš rad — je rekla ljubimec in bridko zajokala.

— Čemu bi te ne imel rad? — se je začutil. — Vsak dan te imam rajši.

— Lažeš, nimaš me več rad.

— Dokazi mi, da ne.

— Se še spominjaš, ko sva sino- č sedela na porcu? In ti si se e- lih deset minut prej poslovil, pred- no je oče zakričal: — Zdjaj pa reci tistemu tvojemu kisavcu, naj gre spat. Če ne, bom šel doli in ga bom vrgel na cesto. — Doslej si še vsak večer počakal, da je oče izrekel te besede, sinoči si pa celih deset minut prej odšel.

V Ameriki je vsako leto več lo- čitev zakonov.

Statistiki so izračunali, da bo prišla, če bo šlo tako naprej, leta 1964 na vsak zakon po ena loči- tev zakonov.

No, leta 1964 bo Amerika sled- njije vendarle prosta in svobodna dežela.

Papež pravi, da so Hitlerjevi pristaši pagani.

So in niso, kakor se vzame.

Lahko se pa reče, da tudi fashi- sti v neposredni papeževi bližini niso preveč prežeti s Kristusovimi nauki.

— Sino slišali, da si se poročil — so mu rekli prijatelji.

— Da — poročil sem se — je odvrnil.

— Kakšna pa je tvoja žena? — so hoteli vedeti.

— Nič se ne bom pritoževal — je odvrnil — ker je vsaka ženska božji stvar. Rečem pa le toliko, da bi bilo slabo in za obupati, če bi bilo boljših in lepših božjih stvo- rov na svetu.

V naše uredništvo prihajajo vsakovrstni ljudje, in je večkrat slišati kakšno prav originalno.

Nekoč nas je obiskal redkobes- den, toda precej obilen možak.

— Odkod ste? — sem ga vpra- šal. — Ali ste Gorenjec, Notra- njec ali Dolenjec?

— Ne to in ne ono — je rekel.

— Jaz sem napol Ribničan.

— O, takšno pa se nisem vi- del, da bi bil na pol Ribničan. Rib- ničani so vsi stoprocentni — sem mu rekel, ker Ribničane presneto dobro poznam.

— Jaz sem pa le napol Ribničan — je pojasnil. — Ko sem pred petindvajsetimi leti odpotoval iz Ribnice v Ameriko, sem vagal sto petindvajset funtov. Sedaj jih va- gam pa dvestopetdeset.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE- MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 17.50	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 24.75	Lir 300
\$ 11.75	Din. 500	\$ 37.50	Lir 500
\$ 22.75	Din. 1000	\$ 74.75	Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 9.75

" " " \$10.00 " " " \$19.50

" " " \$15.00 " " " \$29.25

" " " \$20.00 " " " \$39.00

" " " \$25.00 " " " \$48.75

Prejemnik denar v starem kraju izplačilo v gotarjih.

Najna nižja izplačilo po Cable Letter na pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

W. WEYRAUCH:

6. FEBRUARJA

Prišel sem do reke. Bilo je zelo mrzlo. Od svojega stanovanja do reke sem bil tekel. Zdaj sem se ustavil. Noč se je razprostirala. Reka se ni gnila; bila je velika jezero.

Na levi je vodilo ogrado železniškega mostu med zvezde, se je zdelo. Sio je na polnoč. Pred tremi urami so bili železničarji zaprti pešpot čez most. Ponoči so vozili čez most samo vlaki. Desno od mene je stala brodovniška koč. Vselej, kadar ponoči nisim mogli čez most, nas je prepeljal čez reko brod izvenjsi dneve, ko je po njej plaval led ali je bila zamrznjena. Stel sem do koč. Podgane, divji zajci in močvirne ptice so begali na vse strani.

"Brodar!" sem klical v teku. Pokrajina je bila nema. Tem krepke se je oril klie. Brodar je molčal. Zažvižgal sem, kakor so žvižgali vsi, ki so hoteli čez reko. Zategneno — zategnjeno — kratko — kratko. Tedaj se je oglasilo s srede reke: "Ali je kdo tam?"

"Da," sem zaklical in nastavljal roke na usta, "zdravnik!"

"Pridem!" je odgovoril brodar. Čakal sem. Slednje je zašumelo. Pokazala se je črna točka, v kateri se je noč goščala. Nisim vedel, ali je čoln, ki sem ga videl, v resnici brod ali pa samo senca čolna, ki je v mesečini legala na reko. Kmalu pa sem videl resnični dolgi rudarski drog in brodarja z mesom in kostmi: "Dober večer!" sem zaklical.

Mož je zdaj brod pritiskal k bregu. Skočil sem med klopi, ki so bile pritrjene krog in krog. Še predno sem sedel, sva odrinila. Brodar je molčal. Bil je grad, velik in bradat. Koža mu je bila žolta.

Bolj ko je brodar odričeval od brega, manj se je gibala voda. Noben veter ni vznemirjal njene površine. Samo drog se je potapljaj v vodo in se zopet dvigal iz nje. Vedno znova je čoln zaplaval naprej. Vedno znova se je reka slabotno zvrtila. Vendar sta si oba čolna sledila tako enakomerno, da ju kmalu nisim več slišal in ju pozabil.

Bal sem se. Vedno smo se bal, če smo morali ponoči čez reko. Od meseca do meseca je postajal brodar grji, resnejši in molčečiji. Ko je bil pred desetimi leti otvoril brod, je bil samo bradat. Nekoga jutro je začel čoln voziti sem in tja. Nihče ni poznal njegovega vodnika.

Sedel sem bil na zadnji konec čolna, dočim je stal brodar na sprednjem koncu.

Teme in neme pokrajine nisim več prenesel. Rekel sem: "Zdaj sva kmalu čez."

"Da," je dejal brodar, ne da bi se okrenil ali prenehal drog dvigati in pogrezati.

"Nocoj sem pozen," sem ugodil. "Da," je ponovil brodar.

"Kličite me k porodu," sem šepetal, "tu treba iti, če kdo hoče ali ne."

Grom je zarjovel. Grom pozimi? Ali sem bil blazen? Ozrl sem se naokrog. Na levi je čez železniški most vozil vlak. V tihih ozračju je odmevalo njegovo ropotanje s podvojenjo silo.

"Vlak" sem dejal glasno. V trenutku me je minila vsa bojazen.

Knjige Vodnikove Družbe

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

\$1.—

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

Izbite se SIDAJO naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.50.

Nisim bil več sam. Razen reke, ki je bila velika ko jezero, in brodarja, ki je bil kakor ogromen nestvor sem videl še vlak in slišal živo drdvanje.

"Da," je odgovoril brodar.

V tem je mesec zašel. Znova me je prevzel strah. Če začnem brodarju pripovedovati kako zgodbo, sem slišal vsaj svoj lastni glas. Toda prav ničesar takega se nisim mogel spomniti.

Ze sva čopela na sredo reke. Znova sem se ozrl naokrog. Samo brezmejno vodovje je polzelo pod nama. Toda tudi sedaj se je dvigala iz vodne puščave meglena zavese. Iznenada sem dejal in še danes ne vem, zakaj sem začel govoriti o tem: "Danes je 6. februar."

Zdelo se mi je, da brodar še bolj divje dviga drog in ga še besneje zasaja v reko.

"Zakaj?" je vprašal in okrenil glavo. Priliskoval je.

"Danes pred šestnajstimi leti..." sem nadaljeval, a takoj okleval, ko sem videl, da se je obrnil proti meni in me gledal.

"Kaj je bilo takrat?" je vprašal in obmireval z drogom. Brod je začel nemudoma zanašati. Zajca naju je mrgla. Njeno belo oblacičilo je tako tesno ovilo krog naju, da me je dušilo.

"Kaj je bilo 6. februarja?" je vprašal brodar. Še vedni ni genil z drogom. Čakal je.

Gotovo bo zopet veslal, če mu pri-povevaju dalje, sem si mislil in nadaljeval zgodbo: "Oh, nocoj je pripovedoval sodnik v gostilni."

Danes pred šestnajstimi leti se je vozil neki mož z nekom drugim čez reko. Med vožnjo ga je vtopil."

"Zakaj?" je vprašal brodar.

"Domnevalo, da zaradi dekle-ta," sem odvrnil.

V tem trenutku je brodar izpu-stil drog, ki je ravno tical v vodi. Obrnil se je in me motril. Čeprav se je megla goščila v rjuho, sem brodarja vendarle videl. Kadil je iz porcelanaste pipe, kar sem opazil šele sedaj. Kadar je potegnil, je ogenj začel in mu osvetlil lice. Oči so mu bile velike, usta odprta.

"Drog!" sem zakričal. Skočil sem pokonci.

"Drog," me je zasmehljivo opo-nasal, "plava poleg kakor pes. Se-dite," je ukazal. Sedel sem. "In: Kaj je sodnik še rekel?" je vprašal.

"Ne vem," sem zajecjal.

Brodar ni več kadil.

Naglo sem segel z eno roko v vo-do. Iz velike daljave je zvenel bro-darjev glas: "Kaj je rekel?"

"Rekel je: 'Kaj je ubogal, da soddaja zdaj ve, kdo je moža vrgel v vodo.'"

Zasmejal se je. Samo enkrat. Po-tem je vse umolknilo. "Halo," sem zakričal. Vse je molčalo. "Halo," sem kričal že ves hripav, "kaj pa je?"

Bil sem sam. Vedel sem. In ven-dar nisim mogel biti sam, ker je stal brodar na sprednjem koncu čolna. Vstal sem in šel na sredo broda. Prekoračil sem sredino in stal zdaj tik pred brodarjem. "Re-cite vendar kaj," sem ječel. A molk je prekašal temo. Stegnil sem roko, da bi se brodarja dotaknil.

Morda, sem si mislil, se je onesa-vstil. Ničesar nisim prijel. Sklonil sem se in tipal po tleh broda. Ničesar nisim našel. Iskal sem po klo-pih vse naokolu. Zopet nisim našel ničesar. Brodar je izginil. Stopil sem s prednjega konca čolna in se vrnil na zadnji konec. Brodarja ni bilo ne na sredi ne zadaj. Za-klical sem. Nič mi ni odgovorilo. Kričal sem. Vse je bilo nemo.

Tedaj sem nekaj slišal. Voda je grgrlala. Zdaj sem dojel. Onesve-stil sem se. Ko sem se zavedel, sem ležal v snegu na onstranskem bregu. Še sem malone spal, ko sem slišal nekega moža reči: "Truplo je že naplavilo."

"Ravno smo bili čakali nanj," je rekel nekdo drug. "Ali veste, kaj je bil s konico noža zapisal na notranji strani vrat svoje koč?"

"6. februar. Anton mrtev. Zdaj je riba." — To je zadnje čital ne-kdo, ki je pri njem prenočil. Ta nas je obvestil."

V DENARJU NI SREČE

Poslušamo, kaj pravi n. pr. eden najbolj znanih bogatašev na svetu, ki se bliža stoletnici svojega življenja, John Davidson Rockefeller. O njem je znano, da rajši igra golf, kakor se razgovarja s časniki, ki bi radi vedeli, kaj misli o Rooseveltovi gospodarski politiki in svetovni gospodarski krizi, kaj soči o razorožitveni konferenci in o Zvezi narodov ter kakšna bo vojna med Japonsko in Rusijo. Rajši bi vam pripovedoval o Boobyju Jonesu, čeprav Rockefeller niti zdaleč ne igra tako dobro golf kakor Bobby Jones.

Kljub temu je 25-letnica obstoja Rockefellerjevega zavoda za medicinsko in biološko raziskovanje vplivala na Rockefellerja, da je izpregovoril. Zavod je bil ustanovljen l. 1909 in si je pridobil glas, ki je šel daleč čez meje ožje domovine. Rockefeller je že od l. 1921 delal za dobrodelne ustanove več kakor 500 milijonov dolarjev. Ob tej priložnosti se ni mogel izogniti vabilom, da bi nekaj izpregovoril. O sodobnih vprašanjih ni maral govoriti.

Ze večkrat so me vprašali, ali napravi bogastvo človeka srečnega. Kdor me po tem vprašuje, pozablja, da ni pri človeški sreči odločilna množina bogastva. Ali mislite, da mora biti človek z 20 milijardami srečnejši kakor drugi človek z devetimi. Od človeka samega je odvisno, ali se počuti srečnega ali ne. Človek, ki ima kolikaj premoženja, lahko postane najbolj srečen, če ima n. pr. želje, ki ga nič ne stanejo. Splošno menijo ljudje, da se da največ želja izpolniti z denarjem, ali pa s takšnim premoženjem, kakor ga imam jaz in za katerega me vsi zavideajo. Jaz pa pravim, da se najpomembnejše želje z denarjem ne daje izpolniti. In glavne želje so: zdravje, mladost, dobra volja, slava dosežena z dejanji duha in prava ljubezen. Niti ene izmed teh želja ne morete kupiti z denarjem. Večkrat sem si želel, da bi se rešil vsega bogastva in da bi postal navaden državljani s srednjim premoženjem. Zakaj tega ne storim, me vprašujete, zakaj ne odložim svojega bogastva? Tega ne morem storiti, ker bi me smatrali za tepca. Proti zapravljanju mojega premoženja bi protestirala moja družina in če bi vse svoje premoženje prepisal nanje in bi ostal popolnoma brez denarja, bi mi moja družina zopet dala toliko denarja na razpolago, da bi ga zopet imel preveč.

Večkrat sem se čutil srečnega, ko sem mogel nekatere želje izpolniti z denarjem. Toda na drugi strani mi je marsikatera sreča ušla, ki je prinašala manj premoženju človeka silno veselje. Mislite si n. pr., da stopim v trgovino in pregledujem vse vrste blaga, ki si ga človek more pozeleti. Skozi trgovino grem popolnoma ravnodušen; saj lahko kupim vso trgovino z vsem blagom. Če pa revežu ponudim darilo, ki mu je všeč, potem občutita veliko srečo. Če mu kupim drugo darilo, bo tudi zadovoljen. Tako mu lahko stokrat pripravim to srečo. Žalibog ni mogoče pomagati vsem ljudem. Večina ljudi se sploh ne znebi za nesrečo č. n. pr. na Kitajskem 100,000 ljudi utone. Prav tako ne bo vplivala nanje prav nič vest, da je katerikoli do-godek osrečil 100,000 ljudi. Gotovo jih ne bo navdalo čuvstvo sreče.

Tako zadane človeka usoda, ki je njegovemu ustroju najbolj primerna in ki jo določajo dogodki. Mislim, da ne bi prav nič odločevala moja želja, kako bi zopet živel, ako bi začel znova življenjsko pot. Zato smatram vse recepte, kako lahko človek obogati, za prazen nič."

RAZPRAVA O TROJANSKEM UMORU

(Nadaljevanje.)

In res je šel Valentin Trdin l. oktobra k Sv. Križu. Herle mu je sledil po drugi poti, oborožen s samokresom. Obtožnica pravi, da takrat ni prišlo do izvršitve umora iz neznanih vzrokov, morda zato ne, ker ni bilo ugodne prilike, ali pa ker se je obdolženec Herle Josip mogoče do skesal, ker se mu je pokojni Trdin Valentin smilil in ker je bil ravno na božji poti, kakor se je potem zagovarjal v preiskavi. In še to je pravil, da se mu je smilil, ker se je blizu Vran-skega zaletel v nekega pijanca in se tako potolkel, da ga je moral ondotni zdravnik obvezati.

Zdaj so zarotniki začeli še intenzivne snovati načrt. V soboto pred umorom je bil Herle spet v Podmilju in sta ga Tone in Tončka pogovarjala naj reče Valentinu, da mu lahko pripravi pleteno žico, kakor jo je baš potreboval za motorni pogon. Reče naj da mu jo bo prinesel 14. oktobra med 20. in 21. uro do klana nad Izlake, kjer ga bo počakal. Herle se je potem res tako dogovoril z Valentinom in ta je nič hudega sluteč pristal in se s tem odločil za svojo nesrečno usodo. Po Tončevi namigovni je Herle medtem kupil v Zagorju še en samokres. Oborožen z dvema je lahko bil bolj siguran Valentinovi smrti. Tako je bil umor do vseh podrobnosti pripravljen. Nekaj dni pred umorom se je še zglasil v Kotredežu Tone Trdin in v Tončinem imenu prošil Herletočko, naj pride kritično noč spet k Trdinovim, ker Valentina ne bo doma in bo Tončka strah. Obenem je Tone ponovno zabil Herletočko, da mora ustreliti Valentina, ker je za umor že vse pripravljeno.

V soboto 14. oktobra si je Valentin sposodil od brata Toneta kolo, da se odpelje v Izlake. Že ga je na dogovorjenem mestu ob cest, skrit za grmovjem, čakal Jože Herle, oborožen z dvema nabiti samokresoma. Noč je bila temna. Kake četrte ure je čakal Herle — in tedaj je prišel Valentin po klanec, vodečo kolo za balanco ob desni strani. Gledal je v tla. Na kolesu je imel luč, ki pa je slabo svetila. Zdaj je prišel za morišca odločilni trenutek, ki ga obtožnica opisuje takole:

— Kakor divja zver, ki v svoji krvoločnosti skoči iz zasede na svojo žrtev, je obdolženec Josip Herle iz razdalje nekaj metrov odskakal čez večjeja samokresa — manjšega je imel pri tem v žepu — na Valentina Trdina en strelo, me-rev pri tem na prvi Valentin Trdin je stopil nekaj korakov naprej in vprašal: "Kaj je?" Herle je sklepal iz tega, da ga ni zadel, zlasti ker Trdin ni izpustil kolesa in se tudi ni zgrabil za prsi. Zatorej je ponovno pomeril vranj in hotel oddati še nadaljnje strelce, vendar mu je samokres naenkrat odpovedal. Zato je takoj potegnil iz že-pa manjši samokres — in ko je Valentin Trdin stopil še nekaj korakov bliže ter se s svojo levo polovico telesa obrnil proti obdolžen-cu Jožetu Herletu, je ta oddal na njega iz samokresa štiri do pet strelcev.

Trdin Valentin je smrtno zadet v prvi začel stokati in je šel nekoliko naprej, zavil nato na kraj ceste, potegnil kolo za seboj in padel. To je morilec zadostovalo in ne meneč se za svojo žrtev je odšel domov, izpraznil vse nabojne vrte samokresa zakopal na vrtu. Trdin Valentin je dobil poleg nranjših poškodb (opazen s strelom) in težke poškodbe na kral-

cu done roke, kjer je bila zdrobljena kost, smrtnosni strel v prsi, kjer je izstrelak predril pljuča in obital v hrbtenici, zbog česar je oostala krvavitev pljučnih žil v prsno duplino ter je zbog tega tudi nastopila v teku več ur, ka-kor se je pač napolnjevala prsna duplina s krvjo, smrt Trdina Val-entina. Moral je torej vsekakor umreti po strašnih mukah brez vsake najmanjše pomoči, vse to samo zato, da bi obdolženec Herle Josip zaslužil tistih bore 5000 Din, obdolženca Trdin Anton in Antonija pa da bi se v bodoče ne-moteno lahko vdajala ljubavnim nasladam.

Vso čimeno in skrajno moralno pokvarenost so obdolženci nato pokazali tudi po izvršenem umoru. Kot najbližji sorodniki pokoj-nika so se udeležili njegovega pogreba in obdolženca Trdin Anton in Antonija sta bila celo navzoča sodni obdukciji. Obdolženci so se dogovorili, da morajo na vsak na-čin o dejanju strogo molčati, obdolžene pa je ponovno obljubil obdolženec Herletočko Josipu, da mu izplača še 2000 Din. "Če se bo vse srečno izteklo."

Pod sumom težkih indicij so bili kmalu nato aretirani vsi trije obdolženci, ki so dejanje v bistvu priznali.

Ko je bila obtožnica prečitana, je predsednik dr. Kralj začel zasliševati prvega obtožence, Jožeta Herleta.

— Ali se čutite krivega, in koliko? Povejte, kako je do tega prišlo. Bili ste nekaj časa na Fran-sokem, potem v Holandiji in ste tam nekaj zaslužili. Prišli ste do-mov, da si postavite hišo v Kotre-dežu.

— Da, gospod predsednik! — je zelo zamolklo pritrdil Herle. Na nadaljnja vprašanja vpraša-nja je izpovedal: — S svojo ženo, ki je doma iz Podmilja, sem se se-znanil pisмено. Prišla je za me-noj na Nizozemsko, kjer sva se poročila. Ko sem se vrnil domov, sem hodil iz Kotredeža vsako ne-deljo v Blagovico skozi Podmilje in vselej sem se oglašil tudi pri Trdinovih, svojih znanjih. Pri Tr-dinovih je doma vladal preprij: jaz sam nikoli nisim bil priča kake-mu kregu, pa pa mi je o tem več-krat pravil Tone Trdin. Pripove-doval mi je, da je bila casih An-tonija tudi tepena od moža.

— Kdaj vam je Tone o tem pri-povedoval?

— Kake tri mesece pred umorom. Sam se nisim hotel nikoli v to zadevo vmešavati. Tone mi je takrat pravil tudi, da je zaljubljen v mlado ženo svojega brata. In mi je ob neki priliki celo dejal, da Antonija vsega tega ne bo mo-gla več dolgo trpeti, da pa bi bi-lo tudi škoda za lepo domačijo. Takrat me je Tone pričel nago-varjati tudi k umoru. Spočetka sem mislil, da bi bilo najbolje, da b se markirala nesreča.

— A mar niste vi Tonetu prigo-varjali, naj spravi brata s pota? — je nato padlo predsednikovo vprašanje. — Mar niste rekli da bi storili prav tako, če bi imeli ta-kega brata?

— Ne, ne bi! Zmerom sem jima priporočal, naj kako uredita, da se bo Tončka z možem spet spo-znamela. Jaz sem se itak priprav-ljal, da odrinem v Srbijo. Torej me je pa še vedno nagovarjal ta-ko: jaz naj se iz Srbije neopaže-no vrnem domov, umorim Valen-tina in se potem spet neopaženo vrnem tja dol. Zmenila sva se tu-di, da bo Tone prišel za menoj. A do tega ni prišlo. Jaz sem res šel v Srbijo, a že čez poldrugi me-sec sem se spet vrnil domov. Iz Srbije sem res Tonetu pisal kar-to, a sporočil sem mu, da zanj ne morem najti dela. Pozneje sem iz-vedel, da mi je Tone poslal pri-poročeno pismo in me ponovno na-govarjal: kako mislim z dotično zadevo? Ali tega pisma nisim pre-jel, marveč je prišlo pajaz Tonetu v roke. Čim sem se vrnil v Pod-milje, sta me Tone in Antonija znova nagovarjala na umor. Pa sem neprestano omahoval, potem spet obljubil, pa zopet okleval. Tone mi je še pravil: "Revolver vzemi, pa ga prični čistiti pred Valenti-nom, pa ga ob pravem času spro-ži, da bo videti, da se je zgodila nesreča!" Tega nisim hotel!

Spomladanski Skupni Izleti:

ILE DE FRANCE, 5. MAJA v Havre

Karta do Ljubljane \$117.54; za tja in nazaj \$206.50

BREMEN, 10. MAJA v Bremen

Karta do Ljubljane \$122.21; za tja in nazaj \$211.50

BERENGARIA, 12. MAJA v Cherbourg

Karta do Ljubljane \$119.21; za tja in nazaj \$206.50

ILE DE FRANCE, 26. MAJA v Havre

Karta do Ljubljane \$117.54; za tja in nazaj \$206.50

BERENGARIA, 30. MAJA v Cherbourg

Karta do Ljubljane \$119.21; za tja in nazaj \$206.50

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljše prozor na enemu izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljšje jamstvo vsakemu. Priglasite se takoj za navodila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

— Ali niste vi njemu rekli: Če bi imel jaz takega moža, bi bil že davno vdova!

— Ne, tega nisim dejal, pač pa sem menil: če Tončka že ne more ostati pri možu, naj gre stran od njega!

— Pa nam natančneje izpovejte, kako je prišlo, ko ste se vrnili iz Srbije?

— Tedaj me je Tone nagovoril, naj pridem k njim na delo. Bil sem nato dva ali trikrat v Podmilju. Obakrat smo kosili in sušili otavo. Za prvi kosnji mi je Anton povedal, da bo šel Valentin na romanje k Sv. Križu in da bi bilo prav, če pojdem za njim. Pri Sv. Križu pa nisim bil. Po tu-di sicer sem okleval. Pri drugi kosnji me je Anton znova nago-varjal, češ, ona je rekla, da bi bi-lo najbolje, da bi se izrabila ta priložnost. Valentina bi na poti k Sv. Križu lahko vrgel v kak pre-pad, ki jih je več na tistem bri-bu, ali pa da bi ga kako drugače spravil s sveta. Zato mi je takrat tudi obljubil 3000 Din. Tone sam je dejal, da bi spravil Valentina že kako s sveta, če se ne bi bal, da bodo potem takoj njega osumili.

— Ali niste rekli takrat: "Saj nisim neumen, da bi za tri jurje ubil kakega človeka!"

— Ne! Pač pa mi je sam obljubi 3000 Din.

— Ali oboje istega dne? Ali 3000 prej in 5000 pozneje?

— Istega dne oboje. Pri prvi kosnji ni prišlo do nobenega zaključka, šele pri drugi. In takrat je tudi Antonija sama popisala pot na natančno povedala, kako naj se ravnam. Bili smo skupaj na travniku. To je bilo kakih 14 dni pred 1. oktobrom, ko je bil shod pri Sv. Križu. Toden dni pozneje mi je Tone rekel, da gre v Ljubljano menjat denar ter da mi ga bo potem prinesel na dom. V pe-tek ali soboto pred shodom pri Sv. Križu je res prišel in prinesel 3000 Din ter me ponovno pozval, naj izvršim, kar sem obljubil, češ, da tudi Antonija tako želi.

— Kaj pa z revolverjem?

— Revolver mi je Tone izročil 8 dni pred umorom. Izrazil se je sicer tedaj, da mu je vseeno, če Valentina ustrelim ali zakoljem, ali kako drugače. A revolver mi je izročil le, da bo "bolj gotovo". Pred mano ga je tudi preizkusil.

Izročil mi je 25 nabojev, nakar je blizu hiše, morda 200 ali 300 korakov daleč, v hosti sam oddal dva ali tri strelce vprico mene ter mi je nato dejal, da sem lahko brez skrbi, saj je orožje dobro.

— Torej ste imeli tudi nož, ko vam je že govoril, naj Valentina zakoljete ali ustrelite?

(Dalje prihoduje.)

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA URA

v platno vez90
v platno usnje vez1.50
v najfinije usnje vez1.80
v najfinije usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez90
v fino usnje vez1.50
v najfinije usnje vez1.80

RAJSKI GLASOVI

v platno vez80
v usnje vez1.30
v fino usnje vez1.50
v najfinije usnje vez1.60

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez60
v usnje vez80
v fino usnje vez1.—
v najfinije usnje vez1.30
v najfinije usnje trda vez 1.50
v bel celluloid vez1.30

NEBESA NAŠ DOM

v pomarejeno1.—
v najfinije usnje vez1.30
v najfinije usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:

Utečaj starosti, fina vez1.—
Slava Bogu, a mir ljudem
fina vez1.50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1934? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES

MARIJA

ROMAN IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Veliki razkošni parnik "Roland", ki je odplul iz Jokohame, je bil že četrty dni v velikem viharju. Nebo pa se je pričelo jasiti in vihar je ponehal. "Roland" je zopet pričel mirno voziti proti Honolulu, kamor je imel dospeti dvanaest dni po svojem odhodu iz Jokohame.

Na njegovem krovu so skoro vsi potniki zboleli za morskbolezni. Polagoma so pričeli potniki zopet prihajati na krov. Najhujše je bilo prestano, nikdo ni več klical smrti kot rešiteljice iz morske bolezni, vsled katere je tudi največji junak slab. Bledi obrazi so zopet dobili rdečo barvo, oči so izgubile obupni izraz in so zopet gledale jasneje in zaupneje v svet. Zopet so pričeli skušati zajtrkovati — in glej, izgubljeni tek se je tudi vrnil.

Tekom dneva je prišlo najlepše morskno vreme, vse trpljenje viharjih dni je bilo kmalu pozabljeno. Med seboj so si izbijali šale in vsakdo se je zmerjal zaradi prestanega strahu in tudi kapitan in častniki so zopet mogli nekoliko misliti na sebe.

Potniki so se po zajtrku solnčili na naslonjačih in vse je bilo zopet dobre volje.

Samo nek gospod blizu petdesetih in mlada dama pri kakih dvajsetih letih sta sedela ob strani žalostnih obrazov. Dr. Klaus Buchwald in njegova edina hči Marija sta bila po dvehletnem bivanju na Japonskem, kjer je dr. Buchwald po naročilu svoje trdke gradil gozdsko železnico, na poti v domovino. In ker sta hotela videti še drugo polovico sveta, sta se namenila, da potujeta preko Havajskih otokov, skozi San Francisco, Združene države in iz New Yorka v Evropo.

Ko je dr. Buchwald izvršil na Japonskem svojo nalogo, se je njega in njegove hčere polotila želja po dveh letih zopet videti svojo domovino, ožastiti se, ker se medinžinir dr. Buchwald zadnje čase svojega bivanja na Japonskem ni počutil posebno dobro. Njegovo zdravstveno stanje se je tekom viharja na parniku zelo poslabšalo in je vedel, da je mogoče bolezen, ki se ga je lotila, odpraviti samo z operacijo. Te operacije se je hotel podvreči, ko se zopet vrne na svoj dom v Švico, toda sedaj se je bal, da bo moral svoje potovanje na Honolulu prekiniti in se že tam pustiti operirati.

V svojo veliko tolažbo je na parniku izvedel, da bo na Honolulu v sanatoriju dr. Laane, ki je bil sloveč zdravnik, našel izbornoskrbo in pomoč. In tako se je odločil, da bo ostal na Honolulu in bo šele po operaciji nadaljeval svojo pot.

Ravnokar je ta svoj sklep povedal hčerki in Marija je bila zelo prestrašena in žalostna. Oče pa se otrese vse žalosti in celo zadelo kar najnazornejše pojasni hčerki.

— Ne delaj si nikakih skrbi, Marija; sicer ni posebno prijetno, toda tudi ni tako nevarno. Nekaj tednov bova morala ostati v sanatoriju dr. Laaneja. Zavod ima lepo lego ob morskem obrežju in kot sem alikal, da je tam prvovrstna oskrba. Dr. Laane bo operacijo, ki ni posebno težka, izvršil takoj prve dni. Nato bom kmalu ozdravil ter bom na nadaljnjem potovanju zopet pri vseh svojih močeh. Če vse mirno premislim, se mi zdi še mnogo boljše, kot pa bi se pustil šele v Bernu operirati. Tedaj ne bi več imel toliko časa, da bi se pozdravil. Zato ne bodi tako žalostna Marija, — ji pravi ter se skuša smejati.

Operacija morebiti v resnici ni bila tako nevarna, vendar pa ni bila tako lahka, kakor je hotel dopovedati hčerki. Pri vsaki operaciji je treba misliti na rečna vnetja, vendar pa je bil prepričan, da bo mnogo prej popolnoma ozdravil, kot pa če bi operacijo predolgo odlašal.

Marija je bilo zelo pogumno dekle in se je kot tako ves čas bivanja na Japonskem proti očetu pokazala. Zato tudi sedaj zbere vse svoje moči in si pravi, da bo očetu napravila največjo uslugo, ako se kaže mirno in da zaupno gleda na dober uspeh operacije.

Tako se vrzava, se nekoliko nasmeje, prime očeta za roko in pravi kar mogoče mirno:

— Ako je to operacijo potrebno potrebno izvršiti, oče, tedaj se ji bova oba postavila pogumno nasproti. Ljubi Bog bo že pomagal, da ne bo vse tako težko, kot pa sem mislila v prvem strahu. Serečila pa tudi mislim, da je boljše, da ne čakaš, da bi se ti stanje še poslabšalo. Na vsak način je boljše, da imaš po operaciji več časa za okrevanje. V Bernu si ne bi bil vzel potrebnega časa, kajti tam bo zopet prišlo na tebe preveč dela.

Oče ji zadovoljno prikimava.

— Sedaj mi je sree mnogo laže, Marija; bal sem se ti to povedati. Toda pogumna si in to bi moral vedeti.

Smeje in ljubeznjivo si pogledata v oči. In mirno se razgovarjata še o vsem potrebnem za operacijo.

Marija je imela še drug vzrok, da je bila žalostna vsled prekinjenega potovanja. Skupno z njenim očetom je tudi potoval njemu podrejeni inženir dr. Henrik Dewall, katerega mu je trdila pred nekaj meseci poslala v pomoč. In Marija je bila zelo vesela, da je mogla tudi na tem potovanju uživati njegovo družino. V tuji deželi je med obema vzklik čut medsebojne naklonjenosti, ki je sčasom postajala vedno večja. Sicer si medsebojno tega še nista zapu, toda oba sta čutila, da ju je usoda, določila skupaj.

Nikdo na krovu ni vedel, kake vezi so se pletle med obema — samo dve osebi sta čutili, slutili, kajti oba človeka sta v svoji ljubeznivosti videla v sree obeh.

Dr. Dewall je neki mladi dami na parniku bil tako zelo všeč, da si ga je želela pridobiti za sebe. To je bila mlada Amerikanka, Miss Grace Vautham, ki je bila nekaj časa na Japonskem in ki je, kot je rekla, hotela proučavati Japonce v njihovi rodni zemlji. V bistvu to "proučevanje" ni bilo nič drugega, kot ena izmed mnogih hudo-mušnosti malo ekscentrične mlade dame, ki zaradi svojega bogastva in neodvisnosti ni vedela, kaj naj bi počela s svojim časom. Vsake stvari se je oprijela samo za malo časa, si je v navdušenju začrtala drug cilj, proti kateremu je šla z veliko vneto, toda je v kratkem času izgubila zanimanje za tak nov načet ter je nato iskala za razočaranje zopet kaj novega. Kaj več vsa njena podjetja niso pomenila. Kot nekako zaščiteno si je vzela na potovanje Mrs. Flint, ki je pa ni mogla zadržati pred kakim ljubimovanjem ter jo je imela samo za zaščito, kadar je brezmiselno prišla v kako zadrego, iz katere se sama ni mogla izvleči.

V neki družbi v Jokohami je postala pozorna na dr. Dewalla, je opazila, da je bil v kaki zvezi z dr. Buchwaldom in njegovo hčerjo — ter se je skušala spoznati tudi z očetom in hčerjo.

To se ji je tudi posrečilo, kot vse, za kar se je zavzela in kmalu je Marijo spretno izprašala ter izvedela, da je bil njen oče vrhovni inženir prigradbi železnice, dr. Dewall pa njegova desna roka.

(Dalje prihodajči.)

Luckies so Vedno prijazne vašemu grlu

— tako okrogle, tako čvrste, tako polno nabasane brez zrabljanib koncev

Mi radi povemo o boljšem tobaku v Luckies — izbrani Turški in domači, in samo mili, čisti srednji listi — ti imajo boljši okus — potem "It's toasted" — za zaščito grla. Toda mi smo ravnokar po-

nosni na način izdelave Luckies. Tako okrogle in čvrste so, tako proste zrabljanib koncev. Zato se Luckies vedno dobro drže — se ne posušijo. Luckies so vedno — v vseh ozirih! — prijazne vašemu grlu.

"It's toasted"

✓ Luckies so vedno prijazne vašemu grlu

Samo Srednji Listi — ti so Najmilejši Listi

Copyright, 1934, The American Tobacco Company.

NE gornji listi — ti so nerazviti — ti so surovi

Imajo boljši okus

NE spodnji listi — ti so slabši — hrapiavi in prečniti

ODKRIL JE STRUP REVMAZIMA

Slavnemu dunajskemu raziskovalcu, prof. dr. E. Freundu je usoda res mila. V svoji raziskovalni omari hrani posodo, v katero je spravil strup revmatizma! Če živali vbrizgneš nekaj tega strupa, oboli za revmatizmom.

Že pri raziskovanju raka je prof. Freund ugotovil, da se kaže škoda, ki jo povzroča rak na danki. V danki bolnega za rakom nastaja strup, od koder se očiščeno razteza po vsem telesu in povzroča rast oteklina in ovira, da se celice raka ne razkrojijo. Praktični poskusi, da bi se s hrano brez živalske masti preprečilo zbiranje rakovega strupa v danki bolnih za rakom in tudi

disponiranih za raka, so v teku v bolnišnici Pearsonove ustanove na Dunaju.

Tudi glede revmatizma je prišel prof. Freund do podobnega odkritja. Že dolgo od tega so zdravniki opazili, da revmatični ljudje kje radi slabo prebavljajo. Toda po večini se doslej za to okolnost niso brigali. Šele prof. Freund je pričel preiskovati to dejstvo in iskati zveze. Pomagala mu je pri tem dunajška medicinka E. Kolmann. Seveda ni bila stvar posebno prijetna in zato je bilo treba tudi krepkega žolodea. Ko je bilo enkrat ugotovljeno, da so motnje v prebavi v zvezi s sklepnim revmatizmom,

da se v danki revmatičnega vsi nekaj patološkega, ni preostajalo nič drugega, kakor da se blato revmatičnega temeljito prečisti.

Iz njega je dr. Freund pripravil razne izvlečke in jih potem pričel gojiti v svojem laboratoriju. Najboljša hrana za to je bilo mleko. Končno je prišel prof. Freund do snovi, ki je vsebovala strup bolnega za sklepnim revmatizmom.

Treba je bilo še ugotoviti, ali je odkritje resnično. Nekaj strupa so vbrizgali živali. V kratkem so se na njih pojavili značilni znaki sklepnega revmatizma. Živali, ki so bile deslej veselo in so skakale, so nenadoma ostale mirno v kletkah. Skoro se niso premaknile, saj jim je vsak gib povzročal bolečine. Le počasi so se bližala h koritu, kjer

jih je čakala hrana.

Ko je profesor eno izmed teh živali vzel k sebi, je v svoje veliko začudenje opazil, da so sklepi otekli. To so bili tipični znaki sklepnega vnetja. Tudi mikroskopična preiskava je pokazala, da so nastale v sklepih teh živali izpremembe, ki se pojavljajo tudi v prvem stadiju sklepnega revmatizma. Kaj se je torej zgodilo? Snov iz danke revmatičnega človeka so vbrizgnili živali in te so obtele za revmatizmom.

Še na drug način so dognali, da ta snov vsebuje strup revme. Z lahkoto so namreč ugotovili, da tega strupa ni v blatu bolnikov, ki so bolni za drugo boleznijo, torej ne za revmatizmom. Čeprav so živali vbrizgnili velike množice snovi, pridobljene iz tega blata so ostale zdrave.

SHIPPING
NEWS

11. aprila: Washington v Havre
Statenland v Boulogne sur Mer
Aulania v Cherbourg | 12. aprila: Majestic v Cherbourg | 13. aprila: Conte di Savoia v Genova
Ile de France v Havre | 14. aprila: Aquitania v Cherbourg
Albert Ballin v Hamburg
President Roosevelt v Havre | 15. aprila: Majestic v Cherbourg
Volendam v Boulogne sur Mer | 16. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 17. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 18. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 19. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 20. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 21. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 22. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 23. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 24. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 25. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 26. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 27. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 28. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 29. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg | 30. aprila: Statendam v Boulogne sur Mer
Olympic v Cherbourg |
|--|----------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
214 WEST 134th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

NOGAVICA IZ KOŽE, VOLNE IN SVILE

Za vsakega civiliziranca je nogavica danes nepogrešljiva in vendar jo poznamo šele od 16. stoletja. V prvem stoletju po Kr. so nosili usnjene kose, ki so bili urezani po obliki noge. V hladnejšem času so posebno ženske nosile usnjene nogavice, na katerih je bila puščena živalska dlaka.

V srednjem veku so obuvale izdelovale živilje iz sukna, tako za moške kot za ženske v različnih barvah. Šele pozneje iz volne in bombaševine; k dragoceni noši pa iz svile.

Kot luksuzen predmet so veljale nogavice iz "fileta de Florence", ki so bile šivane in so zahtevale dokaj spretnosti, da so se prilgle brez gub. V garderobnih seznamih avstrijskih nadvojvodinj celo v 15. stoletju ni navedenih nogavic.

Pletenje se je začelo okoli leta 1550, domnevno v Španiji. Tam so se pečali z izdelovanjem moških hlač, tako zvanih "trikot". Henrik VIII., angleški, je leta 1547. naročil v Španiji prve svilene, pletene hlače. Leta 1559 je Henrik II., francoski, nosil prve pletene nogavice. Pod Jakobom I. so ljudje hodili v rumenih, sivih in modrih nogavicah. Te so se brez vsakršnih gub tesno prilgale "kot koža na bobnu"; a kmalu so jih krasili vsitki in lične podveze tako, da so jim naravstveni opominjalci napovedali boj. Toda šele francoska revolucija je leta 1789 dosegla zmago nad nogavičjo modo — z doigimi, moškimi hlačami. Pri kronanju Karla V. so nogavice prvič smatrali za znak dostojanstva. Angleška kraljica Elizabeta je pri neki uprizoritvi šolske mladine v Norwicheu prvič videla pleteče otroke.

Domnevno je pletena nogavica iznajdba srednjega veka. A v Louvru in Parizu imajo starinski, egiptovski oddelek, kjer vidimo par močno ogorelih nogavic iz sine ovčje volne, ki nas po osnutkih in tla izdelavi vzroče spominjajo na nogavice prejšnjega stoletja.

Vsekako pa so si nogavice s pomočjo pletilne stroja osvojile ves svet. Leta 1589 je Viliam Lee sestavil stroj za pletenje nogavic. — Ročni pletilec, katerim je pritril celo kralj, so se zbal konkurence in Lee je moral bežati. Odsel je v Pariz, pozneje v Rouen. Za razširjenje mehaničnega pletenja nogavic imajo veliko zaslugu protestantki Francozi, ki so po nanteškem ukazu bili izgnani leta 1685. Nogavičji izdelki so bili v marsikje glavni vir dohodka, ki so po izpolnjenju strojev neverjetno porastle.

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

ILE DE FRANCE

11. APRILA

5. Maja — 26. Maja

PARIS

28. Aprila — 19. Maja

CHAMPLAIN

21. Aprila — 12. Maja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vročajše naše poslaščene agencije

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

3. julija: Lafayette v Havre
New York v Hamburg | 4. julija: Washington v Havre | 5. julija: Berengaria v Cherbourg | 6. julija: Majestic v Cherbourg | 7. julija: Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genova
Europa v Bremen | 8. julija: Statendam v Hamburg | 9. julija: Olympic v Cherbourg | 10. julija: Aquitania v Cherbourg
Vulcania v Trst | 11. julija: Champlain v Havre | 12. julija: Paris v Havre
Rex v Genova | 13. julija: Europa v Bremen | 14. julija: Statendam v Hamburg | 15. julija: Statendam v Boulogne | 16. julija: Paris v Havre
Rex v Genova | 17. julija: Statendam v Hamburg | 18. julija: Statendam v Boulogne | 19. julija: Paris v Havre
Bremen v Bremen | 20. julija: Statendam v Hamburg | 21. julija: Statendam v Boulogne | 22. julija: Paris v Havre
Rex v Genova | 23. julija: Europa v Bremen | 24. julija: Statendam v Hamburg | 25. julija: Statendam v Boulogne | 26. julija: Paris v Havre
Rex v Genova | 27. julija: Statendam v Hamburg | 28. julija: Statendam v Boulogne | 29. julija: Paris v Havre
Bremen v Bremen | 30. julija: Statendam v Hamburg |
|--|-------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------|---|--------------------------------|--------------------------------|--|-------------------------------|---|-----------------------------|---------------------------------|----------------------------------|---|---------------------------------|----------------------------------|--|---------------------------------|----------------------------------|---|-----------------------------|---------------------------------|----------------------------------|---|---------------------------------|----------------------------------|--|---------------------------------|